

Katedra: Religionistiky

Akademický rok: 2013/2014

Posudek vedoucího diplomové práce

Pro: Janu Horákovou

Studijní program: Filosofie

Studijní obor: Religionistika

Název tématu: **Bádání o Chevra kadiša**

Předložená diplomová práce Jany Horákové představuje odbornou diskuzi o fenoménu pohřebního bratrstva označovaného od 16. století *Chevra kadiša*. Představená diskuze má v zásadě dvě roviny. První rovina je diskuze o původu *Chevra kadiša* a druhá se týká jejich charakteristických vlastností, jinak řečeno, co dělá ze spolku (*chevra*) „svatý spolek“ (*chevra kadiša*). Přestože by se na první pohled mohlo zdát, že se jedná spíše o judaistické téma, autorka na mnoha místech čtenáře překvapuje, že vlivy na vznik spolku *Chevra kadiša* jsou přinejmenším kombinací vnějších vlivů a vnitřního vývoje v židovství, ne-li pouze vliv křesťanských, popř. muslimských spolků. Publikovaných studií na podobné téma je velmi málo, navíc mnohé se zabývají jen dílčím pohledem.

Kdybychom měli přiblížit celou diskuzi v předložené práci, tak bychom mohli říci, že badatelé v podstatě hledali(jí) odpověď na otázku, zda-li *Chevra kadiša* vznikla vnitřním vývojem židovské tradice, např. v rabínském období a tato praxe byla v dějinách postupně oživována a částečně inovována anebo zda-li se židé inspirovali u většinové společnosti. Pokud badatelé volí druhou možnost, zbývá jim v podstatě „jen“ dokázat, že se tato zmíněná praxe objevila v souvislosti s římskými, křesťanskými nebo muslimskými spolky. Z předložené práce totiž vyplývá, že jsou všechny tyto zmíněné možnosti stále otevřené, přičemž nejméně pravděpodobná se zdá teorie vzniku

v židovské tradici, v rabínském období (s náznaky už v Hebrejské bibli), tj. jde o teorii, kterou by si někteří badatelé přáli.

Za ocenění stojí, že autorka poukazuje na další možnosti bádání, které mohou objasnit fenomén *Chevra kadiša*. Pokud jsem její závěr správně pochopil, autorka poukazuje na fakt, že v židovských ortodoxních kruzích existuje kritika podoby pohřbu v ne-ortodoxních obcích (např. liberálních aj.). Z těchto příkladů v židovské historii můžeme usuzovat, že ortodoxní podoba pohřbu a charakter *Chevra kadiša* je „ta správná“ a odlišuje se určitými charakteristickými vlastnostmi od ne-ortodoxní *Chevra kadiša*. Pokud tito rabíni (aj. kritici) tvrdí, že se ortodoxních podoba *Chevra kadiša* liší, musejí mít referenční termín, na který se odkazují, aby byli schopni oba spolky porovnat a říci, který je správný a který ne. Z předložené práce dále vyplývá, že se všichni badatelé shodnou, že přinejmenším pražský spolek je *Chevra kadiša*, navíc členové spolku sami sebe označovali jako její členové. Ukazuje se tedy, že pražská *Chevra kadiša* by mohla být vhodným příkladem ke studiu tohoto fenoménu. Z dalších analýz bude zřejmější, zda-li tento příklad slouží i jako referenční bod. Vzhledem k tomu, že je tento spolek spojen s působením Jehudy Liwy ben Becalela (Mararal), což je mimo jiné významná autorita současné ortodoxie, tak by zatím vše ukazovalo na pražský spolek. Potom by nezbyvalo, než uvedený příklad detailně prostudovat, najít charakteristické vlastnosti a porovnat je s moderními spolky např. v USA, Izraeli a Evropě i se současnou diskuzí o *halachicky* správných spolecích, jak naznačuje autorka ve svém závěru (s. 76-77). Takto provedená analýza v mnohém jistě objasní i samotný termín *ortodoxie*, což je bezesporu téma, které je nad rámec předloženého zpracování, na což autorka správně poukazuje (s. 74).

K předložené práci nemám žádných zásadních připomínek ke struktuře ani způsobu zpracování tématu. Přestože se v práci objevují překlepy např. už v samotném obsahu rovněž i drobné prohřešky proti české gramatice (např. talmudtký na místo správného talmudský, nebo talmudický, s. 10) a stylistice, s ohledem na vysokou kvalitu zpracování lze považovat tyto nedostatky spíše za marginální.

Závěrem: Diplomová práce Jany Horákové bezesporu patří mezi velmi zdařilé. Autorka jednoznačně dokazuje, že ovládá způsob psaní odborného textu. Na práci je dobře patrné, že byla

sepsána na základě soustředěného studia pramenů a solidní analýzy sekundární literatury. Práce splňuje nároky i po stránce jazykové. Stylistické a gramatické chyby jsou málo četné. Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako jako *výbornou*.

V Praze 15. 8. 2014

Mgr. Štěpán Lisý, M. A., Th. D.